

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

2600949594

UP Thesisis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

61160183_2600949594

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

2600949594

UP Thesisis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

TEACHERS' PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

August 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

2600949594

UP Thesisis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ของ สุภาวดี ใจภักดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญหวิ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร. ธารินทร์ รसानนท์)

..... คณบดีวิทยาลัยการจัดการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุรินทร์ พันธุ์สุวรรณค์)

เรื่อง:	การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	สุภาวดี ใจภักดี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2563
อาจารย์ที่ปรึกษา:	รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์
คำสำคัญ	การมีส่วนร่วมของครูผู้สอน, การบริหารสถานศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 200 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดโควตากระจายตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดละ 50 คน จากสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ 2) ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: TEACHERS' PARTICIPATION IN SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author: Supawadee Jaipakdee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2020

Advisor: Associate Professor Dr. Achara Whattananarong , Ph.D.

Keyword Teachers' participation, School administration

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to investigate the teachers' participation in school administration under the secondary educational service area office 1 2) to compare the teachers' participation in school administration under the secondary educational service area office 1 in overall and each aspect classified by education level, work experience and school size. The samples used in this study were 200 teachers derived by quota sampling as distributed by school size with participants per size from the small, medium, large, and extra-large schools. The instrument used for collecting data was a five rating scale questionnaire with the reliability at .98. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, a t-test, and one way analysis of variation statistics.

The results of the study revealed as follows: 1) The teachers' participation in school administration under the secondary educational service area office 1 in overall and each aspect were at a high level. These aspects were academic administration, general administration, personnel administration and budget administration. 2) There was no significant difference of the teachers with different educational level in participation of school administration in overall and each aspect. There was no significant difference of the teachers with different work experience in participation of school administration in overall and each aspect. There was a significant difference of the teachers who work in different school size in participation of school administration in overall and each aspect at the level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดีได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนาณรงค์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาภรณ์ ภูวัฒนกุล อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา และ ดร.นฤเทพ ใจสุทธิ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเกศ ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป และขอขอบพระคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงไว้ในการทำ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณาจารย์โรงเรียนในกลุ่มที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก และตอบแบบสอบถาม ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะครูและบุคลากรทุกท่านของโรงเรียนวัดสระเกศ และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ทุกท่านที่สนับสนุนช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายสุด ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว เพื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้เป็นกำลังใจของผู้วิจัย คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้ซึ่งเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ลูกมีวันนี้ รวมทั้งครู อาจารย์ที่เคารพเป็นอย่างสูงทุกท่าน

สุภาวดี ใจภักดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	9
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	18
บริบททั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36

2600949594

UP :Thesiss 61160183 independent study / recv : 31082563 15:42:57 / seq : 79

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.....	41
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1	49
บทที่ 5 บทสรุป	56
สรุปผลการวิจัย	56
อภิปรายผลการวิจัย.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	69
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	70
ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC	77
ประวัติผู้วิจัย	89

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	40
ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	40
ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	41
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้าน	42
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นรายชื่อ	42
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ เป็นรายชื่อ.....	44
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นรายชื่อ.....	45
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นรายชื่อ	47
ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามระดับการศึกษา.....	49

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน50

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา..... 51

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายคู่.....52

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นรายคู่52

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ เป็นรายคู่.....53

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นรายคู่.....54

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นรายคู่54

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความจำเป็นต่อมนุษย์ หากบุคคลใดไม่ได้รับการศึกษา โอกาสที่จะมีความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาชีวิตก็จะมีน้อยตามกันไป จะเห็นได้ว่าการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การศึกษาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ภาคส่วน ที่จะต้องร่วมแรง ร่วมใจ ขับเคลื่อน และพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนท่ามกลางสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แม้กระทั่งสถานศึกษาก็จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยจะต้องให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ตลอดเวลา มีทักษะกระบวนการคิด และทักษะการใช้ชีวิต เพื่ออยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ระบบการศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ยั่งยืน

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน สามารถแข่งขันกับอารยประเทศในเวทีโลกได้ จึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบของทุกคน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 18-19) ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งกระบวนการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Directing) และการควบคุม (Controlling) (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 31) โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาดำเนินการบริหารอย่างมีอิสระ คล่องตัว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 2-11) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้เป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตร พัฒนากระบวนการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนการบริหารงานงบประมาณ มุ่งเน้นการบริหารจัดการให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ พัฒนาการจัดสรรงบประมาณ ระดมทรัพยากร การบริหารการเงิน การบริหาร

2600949594

UP-Thesiss 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

พัสดุและสินทรัพย์ รวมถึงจัดหารายได้มาบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีแก่ผู้เรียน สำหรับการบริหารงานบุคคล ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จสูงสุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด โดยต้องครอบคลุมทั้งในด้านการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และการบริหารงานทั่วไปนั้น มุ่งเน้นสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ให้บรรลุตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษามีความสำคัญ ผู้บริหารจำเป็นจะต้องนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) มาใช้ควบคู่กับการดำเนินงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกันทำงาน เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในสถานศึกษา นอกจากนี้ การให้ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ เกิดความเข้าใจกันในการปฏิบัติงาน ลดความเหลื่อมล้ำภายในสถานศึกษา เปิดกว้างทางความคิด นำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ระดมความเห็นและอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่าการคิดเพียงผู้เดียว และยังเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสพการณ์การทำงานร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ลดการต่อต้านให้น้อยลง เกิดการยอมรับมากขึ้น ส่งผลให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันนี้มีสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดจำนวน 67 สถานศึกษามีเป้าหมาย เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย และมีนโยบายจัดการศึกษา ด้านพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำ

2600949594

ทางการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังมีจุดเน้นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาอีกมากมาย รวมทั้งการยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างงาน สร้างสัมพันธ์ มุ่งมั่นบริการ สืบสานเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา มีการบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2562)

สำหรับการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากรายงานการประชุมสัมมนาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 (2561) พบว่า คณะครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังมีบทบาทน้อยในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษายังขาดกระบวนการและระบบความรับผิดชอบต่อผลงานที่ชัดเจน แม้ว่าคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา จะสูงกว่าคุณภาพโดยรวมของประเทศ แต่พิจารณาจากฐานข้อมูลแบบอิงเกณฑ์และความเป็นสถานศึกษาในเขตเมืองหลวงของประเทศ จัดอยู่ในข่ายที่ยังต้องพัฒนาให้เป็นที่ไปตามทิศทางวิสัยทัศน์ของ สพม.1 ซึ่งหนทางที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างเป็นระบบและยั่งยืนนั้น จะต้องดำเนินการพัฒนาให้สถานศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง มีบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเห็นได้ว่า หากคณะบุคคล โดยเฉพาะครูได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษาด้านต่าง ๆ จะช่วยส่งผลให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุนส่งเสริม และพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในการบริหารงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน โดยมีครูจำนวนทั้งหมด 1,046 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดโควตากระจายตามขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดละ 50 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

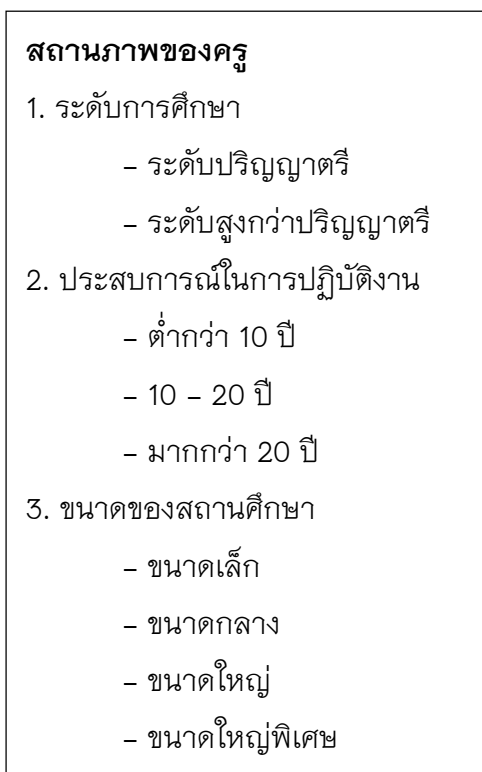
1. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น
 - 1.1 ระดับปริญญาตรี
 - 1.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น
 - 2.1 ต่ำกว่า 10 ปี
 - 2.2 10-20 ปี
 - 2.3 มากกว่า 20 ปี
3. ขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็น
 - 3.1 ขนาดเล็ก
 - 3.2 ขนาดกลาง
 - 3.3 ขนาดใหญ่
 - 3.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้แก่

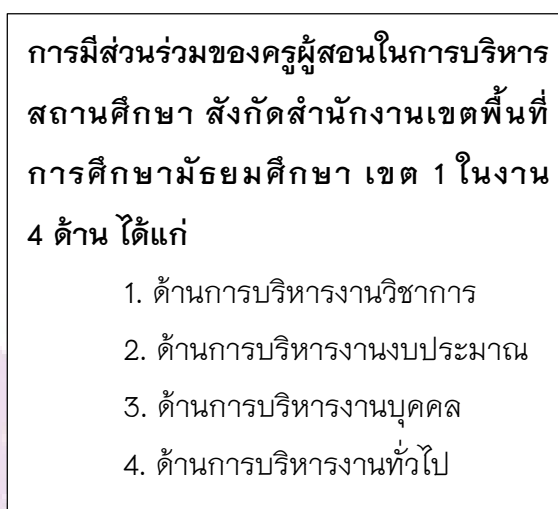
1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา** ในการวิจัยนี้ หมายถึง การที่ครูผู้สอนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมส่งเสริม สนับสนุน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมรับผิดชอบ ในการบริหารงาน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 **ด้านการบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้

ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน และการจัดทำบัญชีการเงิน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม การรับนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา และการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

2. **ครูผู้สอน** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv : 31082563 15:42:57 / seq : 79

3. **โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร** หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนเทพศิรินทร์ โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โรงเรียนวัดราชบพิศ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โรงเรียนมัธยมกษัตริย์วิทยาลัย โรงเรียนวัดสระเกศ และโรงเรียนวัดสังเวช

4. **ระดับการศึกษา** หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 จำแนกเป็น

- 4.1 ระดับปริญญาตรี
- 4.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

5. **ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 จำแนกเป็น

- 5.1 ต่ำกว่า 10 ปี
- 5.2 10-20 ปี
- 5.3 มากกว่า 20 ปี

6. **ขนาดของสถานศึกษา** หมายถึง การกำหนดขนาดของสถานศึกษา ตามเกณฑ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 จำแนกเป็น

- 6.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน
- 6.2 สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 501-1,499 คน
- 6.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน
- 6.4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารได้รู้ถึงระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.2 ความสำคัญและประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.3 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. บริบททั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
 - 3.1 บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
 - 3.2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2552, หน้า 32) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามระบบที่สังคมกำหนด

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

จำเนียร พลหาญ (2553, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนในสังคม โดยใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้คนในสังคมสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษา แก่เยาวชนและผู้สนใจเกิดการพัฒนาทางด้านความสามารถ ทักษะ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและแก่ประเทศชาติ

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, หน้า 2) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายหรือการทำงานกับคน และโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557, หน้า 4) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อม ให้มีผลต่อบุคคล อาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของคณะบุคคลหรือผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้เรียน ให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

จรรยาพร ธรณินทร์ (2550, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า นักบริหารไม่ใช่จะเป็นกันง่าย ๆ หรือทำได้ในระยะเวลาอันสั้น หากแต่นักบริหารต้องสั่งสมทักษะ ประสบการณ์ และบารมีเป็นเวลาแรมปี และได้สรุปว่า ทักษะของนักบริหารคือ ประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งนักบริหารทุกคนพึงต้องมี คือ

1. องค์ประกอบของความสำเร็จในการทำงาน
2. การกำหนดเป้าหมายและการวางแผนในการทำงาน
3. หลักและวิธีการประสานงาน
4. กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

5. การประชุมและการทำงานเป็นทีม
6. ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
7. พฤติกรรมการเมืองในองค์กร
8. มนุษยสัมพันธ์และการจูงใจ
9. การสื่อความหมายและการเขียนหนังสือราชการ
10. สุขภาพและการพัฒนาบุคลิกภาพ
11. ความรับผิดชอบในการบริหารองค์กร
12. การดำรงชีวิตและจริยธรรมในการทำงาน
13. การเสริมสร้างความมั่นคงของชีวิต
14. กระบวนการกลุ่มและการทำงานเป็นหมู่คณะ
15. การพัฒนาภาวะผู้นำ

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาช่วยให้การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ตำราเรียน และอาคารสถานที่ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ปรัชญา เวสารัชช (2554, หน้า 39) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าของสังคม และประเทศชาติ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรืองหรือจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุก ๆ ทาง ในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่งและทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv : 31082563 15:42:57 / seq : 79

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา โดยมีรูปแบบ ขั้นตอน กระบวนการดำเนินการ รวมถึงการวัดและการประเมินผล ทำให้สถานศึกษาดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

กระบวนการบริหารสถานศึกษา

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiovanni.1983, p 112: อ้างอิงใน พัชรี มนัสสนิท, 2560, หน้า 11) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า ขั้นตอนการบริหารที่รู้จักกันโดยทั่วไป คือ "POSDCoRB" ประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารบุคลากร (Staffing) การตัดสินใจสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการจัดงบประมาณ (Budgeting)

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 19) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษามี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน
5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 31) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การหรือ (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การสั่งงาน (Directing) และการควบคุมงาน (Controlling)

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นขั้นตอนหรือกิจกรรมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารต่อสถานศึกษา โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การวางแผน (Planning) 2. การจัดองค์การ (Organizing) 3. การสั่งการ (Directing) 4. การประสานงาน (Coordinating) และ 5. การควบคุม (Controlling)

ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

1. การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วม จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา
- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณ เป็นภารกิจที่สำคัญในการสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณและสินทรัพย์รวมถึงการจัดหารายได้จากการบริการ เพื่อสนับสนุนให้การบริหารจัดการศึกษา และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยมีความพร้อมในการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงานอิสระ คล่องตัว ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรีอย่างถูกต้องทุกประการภายใต้ความคุ้มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ทั้งนี้ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ระบุอำนาจหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาด้านงานงบประมาณไว้ 22 งาน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน สามารถส่งเสริมการบริหารงานงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณ เพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าทำงาน มอบหมายภาระงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคล รวมทั้งธำรงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน จนกระทั่งการให้บุคลากรพ้นจากการปฏิบัติงาน สำหรับบุคลากรในสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ครูจ้างสอน ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งการบริหารบุคคลของสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร ต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ภายใต้กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ กฎหมายที่กำหนด ประกอบด้วยขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา

2600949594

- 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน
- 3.6 การลาทุกประเภท
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบริหารการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย

- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - 4.4 งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน
 - 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
 - 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
 - 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 - 4.8 การดำเนินงานธุรการ
 - 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
 - 4.11 การรับนักเรียน
 - 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
 - 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
 - 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 4.15 การทัศนศึกษา
 - 4.16 งานกิจการนักเรียน
 - 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 4.18 การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - 4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 4.22 แนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่าย เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Maier (1963, หน้า 115 อ้างอิงใน พรธณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง ลักษณะของการส่งเสริมหรือสนับสนุนความคิดที่เป็นอิสระ การวิเคราะห์ปัญหา การเลือกเป้าหมาย การวางแผนและการจัดตารางการทำงาน รวมทั้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็นถึงเป้าหมายขององค์การ ตลอดจนพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของข่าวสารข้อมูลที่จะส่งไปให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีข้อมูลเพียงพอ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 44) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือหน่วยงานเดียวกันได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ

ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2551, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง เป็นการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

ธร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะ เป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือ TQC)

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

ความสำคัญ/ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นแบบแผนยุทธศาสตร์ โดยกระบวนการในการจัดทำแผนนั้น มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่ระดมความคิด การประชุม การตรวจสอบผ่านความเห็นชอบจนประกาศใช้ จากนั้นในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ก็ยังมุ่งเน้นในการระดมสรรพกำลังจากทุกส่วนของสังคมให้มีส่วนร่วมในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติทุกขั้นตอน

จันทราณี สงวนนาม (2551, หน้า 71) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กรและมีประโยชน์หลายประการ คือ

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงาน และเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

Swansburg (1996, หน้า 101 อ้างอิงใน พัชรี มนัสสนิท, 2560, หน้า 26) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. ความไว้วางใจกันสูง
2. ลดตำแหน่งของพนักงานที่มีตำแหน่งเท่ากัน ลดระดับของการบริหารงาน
3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติมีความรับผิดชอบมากขึ้น
4. ลดความสับสนในการปฏิบัติงานผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารให้ดีขึ้น
5. นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้วินิจฉัยและแก้ปัญหา ให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ (Career Development)
6. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น
7. ถูกต้องตามกฎระเบียบ

8. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม โดยทำให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมมือกัน เพิ่มแรงจูงใจ มีความคิดริเริ่มในการทำงาน

9. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร

10. ลดการขาดงาน

11. เพิ่มประสิทธิผลและผลผลิตในงาน รวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงาน เพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น

12. เพิ่มขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน เพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน

13. ได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

14. แสดงให้เห็นถึงผู้นำความสามารถ

15. ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน และสร้างความมั่นคงในงาน

16. เพิ่มความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร จากการศึกษาทัศนคติต่อองค์กรในทางที่ดี

17. การทำงานนอกเวลาลดลง

18. ต้นทุนในการบริหารลดลง

19. เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

20. เกิดความรู้สึกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม จะช่วยให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2553, หน้า 67) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความคิดมากกว่า เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระดมความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน ดังนั้น การที่จะได้ความคิดดี ๆ ในการปฏิบัติงาน จึงมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในเชิงจิตวิทยา คือ ทำให้การต่อต้านลดน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบดูว่าสิ่งที่ตนเองรู้กับสิ่งที่ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบเปิด สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้การปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้สูงขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ไชยา ภาระบุตร (2555, หน้า 35) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า

1. การยอมรับการตัดสินใจมีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง เขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหาร สหภาพแรงงานมีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการขององค์การที่สำคัญ
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น พนักงานมีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น
5. การบริหารผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาผูกพัน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การบริหารจะมีความง่ายมากขึ้น
6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจทางการบริหารมาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันในการคิดแก้ปัญหา
7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์การมีสิ่งย้อนกลับจากพนักงานได้เป็นอย่างดี
8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้น ซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญโดยองค์การส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญและประโยชน์ เพื่อมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการขององค์กร ให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเป็นประชาธิปไตย ช่วยให้เกิดความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการบริหาร สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นร่วมกัน สร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นทีม มีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรเกิดการพัฒนา เพิ่มศักยภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Cohen J. M. and Uphoff N. T. (1980, หน้า 10 อ้างอิงใน พรรณี มนพัทธ์ปริพัตร, 2560 หน้า 20) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า จำแนกรูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

กมล ฉายาวัดนะ (2549, หน้า 139) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า กำหนดรูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การบริหารแบบปรึกษาหารือ
2. การบริหารแบบประชาธิปไตย
3. การบริหารแบบคณะทำงาน
4. การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ
5. การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง
6. การบริหารแบบร่วมเป็นคณะกรรมการบริหาร

ดร. สุนทรายุทธ (2551, หน้า 8) ได้กล่าวถึงรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่ามีวิธีของการบริหารหลายแนวทางตามลักษณะของงาน รวมถึงบทบาทของภาวะของผู้นำด้วย ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การให้คำปรึกษา (Consultation) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ก่อนที่ผู้บริหารจะวินิจฉัย เพื่อให้ภารกิจนั้น ๆ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาจจะเป็นการจัดตั้งชั่วคราว เพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้าหรือจะกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการที่ปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้ผู้บริหารจะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ การปรึกษาหารือเป็นการรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลบางประการก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินการ และเพื่อประเมินผลบางประการที่อาจจะมองข้ามไป

2. การทำงานเป็นทีมหรือการสร้างทีมงาน (Team Building) เป็นกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการทำงานนั้นทุกคนจะต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ มีการประสานงานและสามารถทำหน้าที่แทนกันได้อย่างราบรื่น โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม กล่าวคือ มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย มีการประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกัน และความสำเร็จของงานจะต้องเป็นผลงานของกลุ่ม

3. กลุ่มคุณภาพงาน (QC Circles) การบริหารวิธีนี้เรียกได้หลายอย่าง เช่น การสร้างกลุ่มคุณภาพงาน กลุ่มกิจกรรม QC กลุ่มพัฒนาคุณภาพงาน ฯลฯ ซึ่งมาจากการทำงานของกลุ่มคนประมาณ 3-15 คน จากแผนงานเดียวกันมาพบปะกันเป็นประจำ เพื่อควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงาน ปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยมาร่วมกันคิดค้นสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์จนได้ข้อสรุปของปัญหา จากนั้นจึงเสนอแนวทางแก้ไข

4. การรับฟังข้อเสนอแนะ (Suggestion Programs) เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสหรือกระตุ้นให้บุคลากรแต่ละคนแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การรับฟังข้อเสนอแนะ อาจจะทำเป็นกล่องหรือผู้รับฟังความคิดเห็น โดยมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ เช่น ปัญหาที่พบคืออะไร มีสาเหตุมาจากอะไร และวิธีการแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

5. การฝึกอบรมที-กรุป (T-group Approach or Sensitivity) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปแบบของการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ นั่งพูดคุยกันอย่างเปิดเผย ทุกคนจะต้องทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะ ค่านิยม แรงจูงใจ และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

การฝึกอบรมประเภทนี้จะเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าเนื้อหา (Content) ซึ่งจะทำให้ผู้จัดตนเองยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ทัศนคติตลอดจนคุณค่าใหม่ ๆ ของกลุ่ม

6. การมอบอำนาจ (Delegated Power) การทำงานใด ๆ ก็ตาม จะให้สำเร็จโดยลำพังไม่ได้ ควรมีการมอบอำนาจหรืออำนาจบางส่วนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทน ผู้รับมอบอำนาจก็จะมีภาระหน้าที่ที่ได้รับ รวมถึงอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการเท่าที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งวิธีการนี้เท่ากับเป็นการกระจายอำนาจ (Decentralized) เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหาร สร้างบรรยากาศ ในการทำงานแบบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสทางเลือกให้กับผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการบริหาร อย่างไรก็ตามอำนาจในการปกครองหรือบังคับบัญชายังคงอยู่กับผู้บริหารสูงสุด

สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการดำเนินงานหรือขั้นตอนของการบริหาร ให้บุคลากรประสานความร่วมมือกัน เสริมสร้าง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทำให้องค์การเกิดการพัฒนา ก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

บริบททั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางแค บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ และหนองแขม กรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตั้งอยู่ที่อาคารหอประชุมพญาไท ซอยศรีอยุธยา 5 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบายด้านการศึกษา และกลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

อำนาจหน้าที่

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
12. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำการจัดการมัธยมศึกษา สู่คุณภาพพระตำตราฐานสากล บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ

1. จัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าหมาย

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย จึงได้กำหนดเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีที่มีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ
3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเพื่อยกระดับสู่คุณภาพพระตำตราฐานสากล
4. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาตามสิทธิอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการจัดการมัธยมศึกษาอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

นโยบายด้านการศึกษา

นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์

1. พัฒนารูปแบบในการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี
2. พัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายสู่มาตรฐานสากล
3. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ
4. ขยายโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา
5. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
6. พัฒนารูปแบบการสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 10 โรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเรียบร้อย ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 227 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร บนพื้นที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 282 คน และนักเรียนจำนวน 4,398 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งมั่นบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักธรรมาภิบาลและเน้นการมีส่วนร่วม จัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นเลิศด้านวิชาการ คุณธรรมและรักความเป็นไทย ส่งเสริมโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมบุคลากรให้รักองค์กร มีจริยธรรม และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ตั้งอยู่เลขที่ 88 ถนนตรีเพชร แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนชายล้วนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำในเวทีโลก สร้างสุภาพบุรุษสวนกุหลาบที่มีความสุข บนพื้นฐานคุณธรรม และวิถีความเป็นไทย ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 167 คน และนักเรียนจำนวน 3,121 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล มุ่งสู่สถาบันการศึกษาชั้นนำในเวทีโลก พัฒนาบริหารจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานสากล สร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะ และอัตลักษณ์ "สุภาพบุรุษสวนกุหลาบ" ตามที่โรงเรียน

กำหนด พัฒนาการบริการของโรงเรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และทำนุบำรุงสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติตามวิถีความเป็นไทย

3. โรงเรียนเทพศิรินทร์ ตั้งอยู่เลขที่ 1466 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 169 คน และนักเรียนจำนวน 3,090 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานการศึกษาชาติและสากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิดและความสามารถเต็มตามศักยภาพทุกด้าน และสร้างความร่วมมือกับองค์กร เครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา

4. โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ 126 ถนนศิริพงษ์ แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประกอบด้วยครูและบุคลากร จำนวน 73 คน และนักเรียนจำนวน 1,881 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์เยาวชนไทยให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ โดยสร้างนักเรียนให้เป็นผลผลิตที่ดีของสังคมยุคใหม่ ให้มีความเข้มแข็งทางด้านอารมณ์ คุณธรรม จริยธรรมและวิชาการ สามารถวิ่งตามกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีสติ ภายใต้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครองและครูเบญจมราชาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

5. โรงเรียนวัดราชบพิศ ตั้งอยู่เลขที่ 3 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 104 คน และนักเรียนจำนวน 1,789 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้างรากฐานหรือพัฒนาให้เข้มแข็ง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนและเป็นพลโลก บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) และยึดหลักแนวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมและพอเพียง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ และสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ตั้งอยู่เลขที่ 661 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนชายล้วน โรงเรียนผู้นำด้านภาษาจีนแห่งแรกของประเทศไทย โดยในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอน

ภาษาจีนนานาชาติ (Hanban) โรงเรียนเปิดสอนเฉพาะนักเรียนชายในระดับมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 75 คน และนักเรียนจำนวน 919 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม นำความรู้ คู่ความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

7. โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ตั้งอยู่เลขที่ 1598 ถนนกรุงเกษม แขวงป้อมปราบ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนหญิงล้วน ระดับมัธยมศึกษาขนาดกลาง ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 90 คน และนักเรียนจำนวน 1,300 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองกับครูให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และสวัสดิการของโรงเรียน และร่วมมือกับรัฐบาล องค์กร สมาคม บุคคลหรือคณะบุคคล ที่จะส่งเสริมเยาวชนให้มีความรู้ ความประพฤติดี มีพละนาถัยสมบูรณ เพื่อที่จะเป็นพลเมืองดีของชาติ

8. โรงเรียนมักกะสันพิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 846/17 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 38 คน และนักเรียนจำนวน 300 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม 5 ประการ (ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ นิยมไทย วินัยของชาติ) จัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นักเรียนใฝ่เรียน ใฝ่รู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของสถาบันหลักของสังคมไทย

9. โรงเรียนวัดสระเกศ ตั้งอยู่เลขที่ 344 ถนนจักรพรรดิพงษ์ แขวงบ้านบาตร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนชายล้วน ระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 27 คน และนักเรียนจำนวน 275 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยมที่ดีของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พัฒนาสถานศึกษาด้วยระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ศตวรรษที่ 21 และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

10. โรงเรียนวัดสังเวช ตั้งอยู่เลขที่ 108 ถนนลำพู แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยครูและบุคลากรจำนวน 21 คน และนักเรียนจำนวน 170 คน การบริหารสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และส่งเสริมอัตลักษณ์ของนักเรียน พัฒนาครู เพื่อให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เทียบเคียงมาตรฐานสากล

สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า บริบททั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีการดำเนินการบริหารงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย การจัดทำ นโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตร ร่วมกับสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา ประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมไปถึงสถานศึกษาที่ทำหน้าที่พัฒนาบริหารจัดการศึกษา อย่างเป็นระบบตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานสากล พัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด และความสามารถเต็มตามศักยภาพทุกด้าน ส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความสำเร็จ มีความก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทวิท ระโหฐาน (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปาณิสรา เกิดมรกต (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสระบุรีที่มีตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน และเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐรญา พวงจันทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในการบริหารงาน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหามากที่สุดของการมีส่วนร่วมของครูในด้านการบริหารงานวิชาการ คือ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล คือ การบริหารการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การบริหารงานงบประมาณ คือ การวางแผนงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป คือ การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 4) ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนคือ มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการมอบหมายงานตามความถนัด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และการทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น

ดวงแก้ว พัดขำ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จักรกฤษณ์ ปลัดเซ็นต์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การปรับปรุงแผนงาน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผล และการวางแผนงานตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์สอน ระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และสถานที่ตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรารักษ์ สุวรรณวงศ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาของการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาของ

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv : 31082563 15:42:57 / seq : 79

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยภาพรวมสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่

วิชณู ชันบน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านบริหารงานงบประมาณและบริหารงานทั่วไป ส่วนการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาวิณี ขุนศรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานงบประมาณตามลำดับ และด้านการบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานรายด้าน พบว่า 2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ 5 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.3 ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ปัญหาในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ขาดการมีส่วนร่วมในด้านการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาระงาน และอัตราค่าจ้างครูของโรงเรียน และด้านการบริหารงานงบประมาณในเรื่องที่เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลการใช้งบประมาณ และไม่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้งบประมาณ นอกจากนี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ขาดความหลากหลายในการวางแผน และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน การประสานงานเครือข่าย และการจัดการศึกษา

นงศราญ ศุภระมณี (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่น คือ ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีการมีส่วนร่วมมากกว่าประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีการมีส่วนร่วมมากกว่าประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

พัชรี มนต์สนธิ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

กอยน์ (1992, อ้างอิงใน ภารดี อนันต์นาวิ, 2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูและครูใหญ่ในการบริหารโรงเรียนตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของครูและครูใหญ่ที่อยู่ในลักษณะการเป็นเจ้าของร่วมกันและมีส่วนร่วมทั้งในการเตรียม การวางแผนของโรงเรียน การฝึกอบรม การนำไปปฏิบัติ และการธำรงรักษาไว้ให้มั่นคงในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน จะส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานของโรงเรียน

โฮกแลนด์ (Hoagland, 1986 : อ้างอิงใน ณัฐรฎา พวงจันทร์, 2553) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน โดยมุ่งกลุ่มเปรียบเทียบทัศนคติของครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ความต้องการ และความพึงพอใจในบทบาทโดยศึกษาจาก ครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ ผลการวิจัย พบว่า ครู อาจารย์ และผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการแตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง ช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคคลมีส่วนร่วมในการวางแผน รับผิดชอบ ตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างรอบด้าน นำไปสู่การพัฒนา และส่งผลให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน โดยมีครูจำนวนทั้งหมด 1,046 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดโควตากระจายตามขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดละ 50 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร (คน)	
		ครูผู้สอน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดใหญ่พิเศษ	3	618	50
ขนาดใหญ่	2	177	50
ขนาดกลาง	2	165	50
ขนาดเล็ก	3	86	50
รวม	10	1,046	200

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศ สนพ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ขอบข่าย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน และนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และใช้เทคนิค IOC (Index Item Objective Congruence) มีค่าความตรงระหว่าง 0.67-1.00
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน

30 คน เพื่อดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-Efficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร

2. ดำเนินการยื่นหนังสือขออนุญาตเพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลตอบแบบสอบถามจากครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน โดยนำแบบสอบถามไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง และรับกลับคืนมาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมารวบรวมและจัดทำข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์
2. นำข้อมูลไปลงรหัสในแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล ซึ่งกำหนดเกณฑ์การประมาณค่าของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยค่าที (T-Test: Independent Samples) และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

2600949594

บทที่ 4

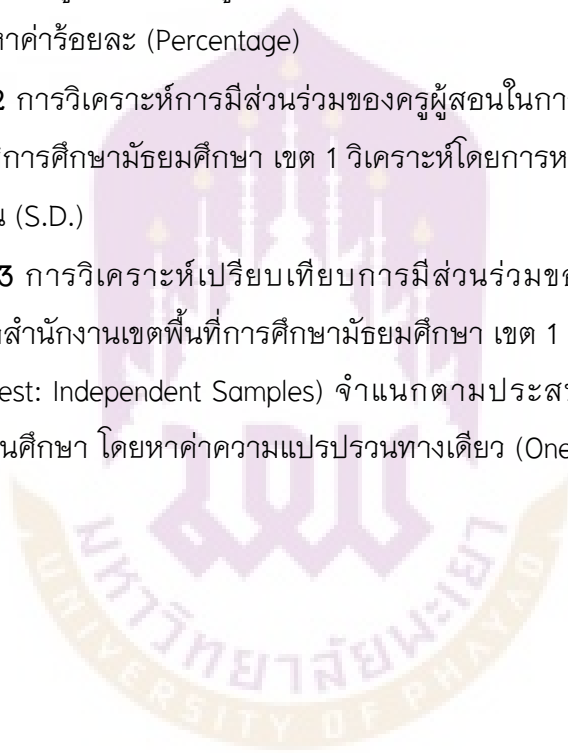
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยค่าที (T-Test: Independent Samples) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ได้ผลการวิเคราะห์ดังรายละเอียดในตาราง 2-4

ตาราง 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	116	58.0
2. สูงกว่าปริญญาตรี	84	42.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1. ต่ำกว่า 10 ปี	109	54.5
2. 10-20 ปี	53	26.5
3. มากกว่า 20 ปี	38	19.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10-20 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0

ตาราง 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดของสถานศึกษา		
1. ขนาดเล็ก	50	25.0
2. ขนาดกลาง	50	25.0
3. ขนาดใหญ่	50	25.0
4. ขนาดใหญ่พิเศษ	50	25.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตาราง 5-9

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้าน

ข้อที่	การบริหารงานสถานศึกษา	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	ด้านการบริหารงานวิชาการ	3.93	.61	มาก
2.	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.73	.84	มาก
3.	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.75	.86	มาก
4.	ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.81	.77	มาก
รวมเฉลี่ย		3.81	.69	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การจัดทำ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.02	.86	มาก
2.	การวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	4.00	.77	มาก
3.	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และตารางสอน	4.33	.60	มาก
4.	การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และการผลิตสื่อประกอบ การเรียนการสอน	4.00	.81	มาก
5.	การติดตาม ประเมินผล การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบ การเรียนการสอน	3.93	.76	มาก
6.	การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การเรียนรู้อ	4.09	.69	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริหารงานวิชาการ	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
7.	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.81	.93	มาก
8.	การดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน	4.21	.70	มาก
9.	การจัดทำโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.97	.76	มาก
10.	การนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	3.84	.75	มาก
11.	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วางแผน และ รับผิดชอบดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน	3.93	.80	มาก
12.	การประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการนิเทศ ในสถานศึกษา	3.85	.89	มาก
13.	การจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา ภายในสถานศึกษา	3.83	.91	มาก
14.	การวางแผน กำหนดระบบ โครงสร้าง เกณฑ์การ ประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.88	.89	มาก
15.	การพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.95	.79	มาก
16.	การร่วมจัดทำนโยบายและแผนในการส่งเสริมความรู้ ทางวิชาการแก่ชุมชน	3.74	.85	มาก
17.	การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม แลกเปลี่ยน ในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	3.73	.92	มาก
18.	การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	3.74	1.00	มาก
รวมเฉลี่ย		3.93	.61	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การร่วมวางแผนกำหนดนโยบายด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษา	3.83	.93	มาก
2.	การเป็นคณะกรรมการและร่วมรับผิดชอบในการจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ	3.69	1.05	มาก
3.	การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสถานศึกษา	3.62	1.09	มาก
4.	การวางแผนการใช้งบประมาณให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.72	1.02	มาก
5.	การจัดทำโครงการและเสนอขอของงบประมาณประจำปี	3.90	.94	มาก
6.	การตรวจสอบ ติดตามการใช้เงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	3.73	.99	มาก
7.	การประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณประจำปี	3.81	1.01	มาก
8.	การรายงานผลการใช้งบประมาณประจำปี และผลการดำเนินงาน	3.70	.97	มาก
9.	การวางแผนและการทำจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา	3.72	.92	มาก
10.	การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ และครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา	3.72	.94	มาก
11.	การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	3.73	1.00	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
12.	การวางแผนระบบข้อมูลสารสนเทศ การเสนอแผนการระดมทุนทรัพยากรทางการศึกษา และทุนการศึกษา	3.66	.98	มาก
13.	การจัดทำเอกสารการรายงานผลการดำเนินงานทางด้านงบประมาณประจำปี	3.73	.99	มาก
รวมเฉลี่ย		3.73	.84	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การวิเคราะห์และประเมินอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.79	.99	มาก
2.	การวางแผนและกำหนดตำแหน่งอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	3.77	1.00	มาก
3.	การจัดระบบ และจัดทำทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.70	1.03	มาก
4.	การจัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.72	1.03	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
5.	การวางแผน ร่วมรับผิดชอบ ในการกำหนดมาตรการในการเสริมสร้าง และการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.78	1.05	มาก
6.	การวางแผน กำหนดเกณฑ์ในการส่งเสริมและยกย่อง เชิดชูเกียรติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.75	1.02	มาก
7.	การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบปฏิบัติ	3.68	.99	มาก
8.	การวางแผน ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.70	.92	มาก
9.	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.71	.92	มาก
10.	การสนับสนุน ส่งเสริม การมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.89	.87	มาก
รวมเฉลี่ย		3.75	.86	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

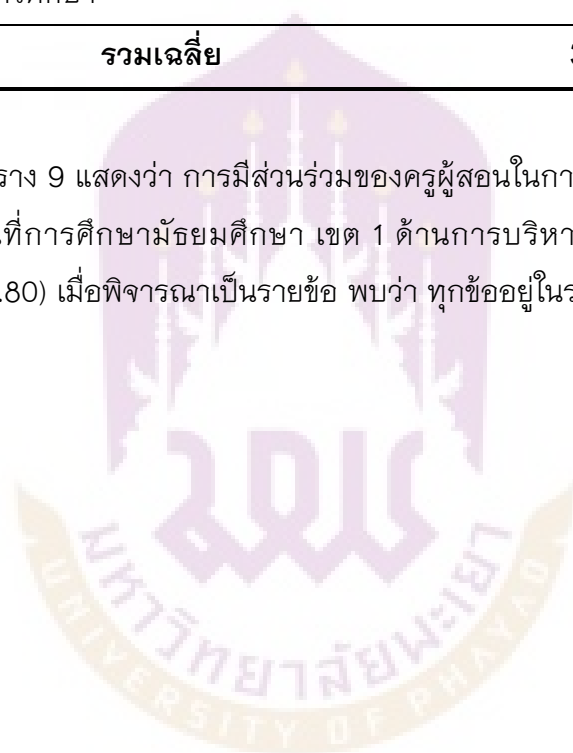
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
1.	การวางแผน ออกแบบระบบงานธุรการในการติดต่อใช้ งานของสถานศึกษา	3.69	.95	มาก
2.	การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้และจัดบุคลากรรับผิดชอบ ให้สอดคล้องกับงาน	3.85	.89	มาก
3.	การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล ประสานการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.80	.95	มาก
4.	การวางระบบควบคุมภายในที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาของสถานศึกษา	3.73	.99	มาก
5.	การจัดทำระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษา	3.74	.95	มาก
6.	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศต่อ สถานศึกษาและสาธารณะ	3.86	.91	มาก
7.	การจัดระบบประสานงาน รับผิดชอบในการพัฒนา เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา	3.78	.93	มาก
8.	การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยี	3.90	.83	มาก
9.	การวางแผน รับผิดชอบในการจัดสวัสดิการและ สวัสดิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.75	.90	มาก
10.	การบำรุง ดูแลรักษา พัฒนาอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	3.88	.90	มาก
11.	การประสานงาน ดำเนินการ และพัฒนาเครือข่าย การศึกษา ทั้งการจัดการศึกษา ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย	3.81	.91	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริหารงานทั่วไป	n = 200		ระดับ
		\bar{x}	S.D.	
12.	การวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการศึกษา	3.89	.82	มาก
13.	การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษา ของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา	3.87	.83	มาก
รวมเฉลี่ย		3.80	.77	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยค่าที่ (T-Test: Independent Samples) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังตาราง 10-17

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	n = 116		n = 84			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การบริหารงานวิชาการ	3.87	.67	4.03	.48	-1.89	.060
2. การบริหารงานงบประมาณ	3.72	.97	3.76	.61	-.30	.764
3. การบริหารงานบุคคล	3.72	.91	3.79	.80	-.50	.616
4. การบริหารงานทั่วไป	3.75	.83	3.90	.66	-1.35	.177
รวม	3.76	.76	3.87	.56	-1.05	.297

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้าน
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การบริหารงานสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. การบริหารงานวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	.86	2	.43	1.18	.309
ภายในกลุ่ม	72.04	197	.36		
รวม	72.90	199			
2. การบริหารงานงบประมาณ					
ระหว่างกลุ่ม	2.44	2	1.22	1.75	.176
ภายในกลุ่ม	137.17	197	.70		
รวม	139.61	199			
3. การบริหารงานบุคคล					
ระหว่างกลุ่ม	1.65	2	.83	1.11	.332
ภายในกลุ่ม	146.75	197	.75		
รวม	148.40	199			
4. การบริหารงานทั่วไป					
ระหว่างกลุ่ม	3.03	2	1.51	2.60	.077
ภายในกลุ่ม	114.71	197	.58		
รวม	117.74	199			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.40	2	.70	1.49	.227
ภายในกลุ่ม	92.22	197	.47		
รวม	93.61	199			

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและในแต่ละด้าน
จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารงานสถานศึกษา	SS	df	MS	F	p
1. การบริหารงานวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	10.33	3	3.44	10.78	.000
ภายในกลุ่ม	62.57	196	.32		
รวม	72.90	199			
2. การบริหารงานงบประมาณ					
ระหว่างกลุ่ม	21.52	3	7.17	11.91	.000
ภายในกลุ่ม	118.09	196	.60		
รวม	139.61	199			
3. การบริหารงานบุคคล					
ระหว่างกลุ่ม	15.18	3	5.06	7.45	.000
ภายในกลุ่ม	133.22	196	.68		
รวม	148.40	199			
4. การบริหารงานทั่วไป					
ระหว่างกลุ่ม	15.66	3	5.22	10.02	.000
ภายในกลุ่ม	102.08	196	.52		
รวม	117.74	199			
ภาพรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.40	3	5.05	12.61	.000
ภายในกลุ่ม	92.22	196	.40		
รวม	93.61	199			

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		3.46	3.96	3.64	4.17
ขนาดเล็ก	3.46	-	-.50*	-.18	-.71*
ขนาดกลาง	3.96	-	-	.32	-.21
ขนาดใหญ่	3.64	-	-	-	-.53*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.17	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมใน
การบริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 14 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		3.46	3.96	3.64	4.17
ขนาดเล็ก	3.69	-	-.32*	-.08	-.58*
ขนาดกลาง	4.01	-	-	.25	-.26
ขนาดใหญ่	3.77	-	-	-	-.50*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.27	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ เป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ใหญ่พิเศษ
		3.46	3.96	3.64	4.17
ขนาดเล็ก	3.36	-	-.53*	-.12	-.82*
ขนาดกลาง	3.89	-	-	.41	-.29
ขนาดใหญ่	3.49	-	-	-	-.70*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.19	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตาม
ขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		3.46	3.96	3.64	4.17
ขนาดเล็ก	3.35	-	-.57*	-.29	-.72*
ขนาดกลาง	3.92	-	-	.27	-.16
ขนาดใหญ่	3.64	-	-	-	-.43
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.07	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหาร
งานบุคคลแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนก
ตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นรายคู่

ขนาดของสถานศึกษา	\bar{x}	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
		3.46	3.96	3.64	4.17
ขนาดเล็ก	3.44	-	-.56*	-.22	-.71*
ขนาดกลาง	4.00	-	-	.34	-.15
ขนาดใหญ่	3.66	-	-	-	-.49*
ขนาดใหญ่พิเศษ	4.15	-	-	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีการศึกษาาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

1.1 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ยึดหลักยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบการบริหารแบบกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เห็นได้ว่า สถานศึกษานำนโยบายดังกล่าวมาบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมภายในสถานศึกษาในการร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล ประสิทธิภาพการทำงาน และการจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ร่วมกัน สามารถทำงานเกื้อหนุนซึ่งกันและกันได้ ในลักษณะการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของทานอง ภูเกิตพิมพ์ (2551, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้น เพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ ปลัดเซ็นต์ (2555, หน้า 57) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 กลุ่มจังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชญ์ ชันนบ (2556, หน้า 64) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนใน

การบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามุ่งเน้นการบริหารการดำเนินงานตามนโยบายของ สพม.1 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เห็นได้ว่า สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในส่วนต่าง ๆ ทางด้านการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้และงานอื่น ๆ จึงส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพซึ่งเป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่า งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559, หน้า 47) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.3 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานงบประมาณ เพราะเป็นส่วนที่มีความละเอียดและต้องดำเนินการโดยคำนึงถึงความถูกต้อง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งสถานศึกษาได้กำหนดให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานงบประมาณในรูปแบบของการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปในแต่ละงานอย่างทั่วถึง โดยสถานศึกษาให้ครูทุกคนร่วมกันให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งงบประมาณและ

ประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีของสถานศึกษา การจัดหาพัสดุ การจัดทำบัญชี การเงิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การทำรายรับ-รายจ่ายของสถานศึกษา รวมถึงการจัดสรรงบประมาณการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และดำเนินงานตามระบบการบริหารจัดการงบประมาณตามโครงสร้างการบริหารเงินงบประมาณตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28) ที่ว่า สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการงานงบประมาณให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี มนัสสนิท (2560, หน้า 52) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันพัฒนาสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาให้ครูปฏิบัติงานร่วมกันตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในงานต่าง ๆ ในทุกขั้นตอน โดยครูมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การเสริมแรงและสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ และรวมถึงสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพนำมาซึ่งการเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 10) ที่กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลถือว่าเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐรญา พวงจันทร์ (2553, หน้า 59) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต ด้านการบริหารงานบุคคลใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการบริหารงานทั่วไป โดยให้ครู ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ในงานด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ทั้งในการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ พัฒนาเครือข่ายการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การวางแผนการบริหารงานการศึกษา การจัดระบบการบริหาร การพัฒนาองค์กร และการพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน ให้เป็นระบบตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ก่อให้เกิดความรับผิดชอบในงานร่วมกัน มีการประสานความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, หน้า 78) ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและ เป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ในการบริหารการศึกษา มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการ บริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี มั่นสนธิ (2560, หน้า54) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ใน การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ครูผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมใน การบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม

หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ทั้งการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาได้มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารให้กับครู ได้รับความรู้ไปพร้อมกัน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ส่งผลให้ครูที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน มีศักยภาพในการปฏิบัติงานไม่น้อยไปกว่ากัน ทำให้สถานศึกษาบรรลุ เป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันจึงมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวิณี ชุนศรี (2557, หน้า 54) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนคร ยะลา พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนครยะลา จำแนก ตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนคร ยะลา ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557, หน้า 80-81) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้จัด โครงสร้างการบริหารงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามความรู้ความสามารถของครู โดยสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติงานต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในแต่ละด้านร่วมกันตามเป้าหมายของสถานศึกษา และ สถานศึกษายังมีการกำหนดภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้ตรงตาม ความรู้ ทักษะ และความสามารถของครูแต่ละบุคคล ซึ่งครูทุกคนก็ต่างปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ครูที่มีประสบการณ์ใน การทำงานน้อยก็อาจจะมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงานเท่าเทียมกับครูที่มี ประสบการณ์มาก ดังนั้น จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของทวิท ระโหลฐาน (2552, หน้า 60) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี หมื่นพล (2552, หน้า 80) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมการบริหารงานของครูในโรงเรียน

อำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมการบริหารงานของครูในโรงเรียนอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ นอกจากนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และเป้าหมายในการบริหารงานที่แตกต่างกัน มีระบบงานที่มีความสลับซับซ้อนแตกต่างกัน โดยเฉพาะการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้สอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมอื่น ๆ ในสถานศึกษา รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อีกทั้งยังขาดแคลนบุคลากรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งยังได้รับการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ตลอดจนมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ รวมถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ ทั้งนี้มีการกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ชัดเจน เหมาะสม ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษยังมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทำให้ครูสามารถร่วมกันปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่วางไว้ ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจึงมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี มนัสสนิท (2560, หน้า 57-58) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนใน

2600949594

UP-Thesis 61160183 independent study / recv: 31082563 15:42:57 / seq: 79

การบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมานิตา สุทธิหา (2556, หน้า 100) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกัันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมทุกด้าน ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามในแต่ละด้านยังมีประเด็นที่ควรพัฒนา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของงบประมาณภายในสถานศึกษา โดยการจัดแต่งตั้งให้ครูเป็นคณะกรรมการในการดำเนินงาน ปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้และความสามารถอย่างเหมาะสม
2. ด้านการบริหารงานวิชาการ ประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น คือ การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรมีนโยบายในการเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ เชิญชวนและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการบริหารจัดการด้านการศึกษาและด้านต่าง ๆ
3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น คือ การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบการดำเนินงานด้านการเงิน บัญชี และระเบียบปฏิบัติในการใช้เงินของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้

4. ด้านการบริหารงานบุคคล ประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น คือ การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบปฏิบัติ ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู หรือตัวแทนครู หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบ ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับเกณฑ์ ขั้นตอน และระเบียบของการประเมินในการพิจารณาความดีความชอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและยุติธรรม

5. ด้านการบริหารงานทั่วไป ประเด็นที่ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น คือ การวางแผน ออกแบบระบบงานธุรการในการติดต่อใช้งานของสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และพัฒนาระบบงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

6. ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ดังนั้น สถานศึกษาขนาดเล็ก ควรกำหนดนโยบายให้ครู บุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างทั่วถึง เรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จะช่วยส่งผลให้เกิดความร่วมมือกัน ทำงานเป็นทีม และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

บรรณานุกรม

- กมล ฉายาวัฒน์. (2549). **บริหารคนและงานตามหลักของพระพุทธเจ้า**. กรุงเทพฯ: ชบา
พับลิชชิงเวิร์กส.
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2553). **กฎกระทรวง เรื่องกำหนดมาตรฐานใน
การบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมใน
การทำงาน ฉบับที่ 2**. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊ก.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). **เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 4 กรกฎาคม 2562
จาก http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- จรววยพร ธรณินทร์. (2550). “ทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพสำหรับนักบริหารระดับสูง,”
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- จักรกฤษณ์ ปลัดเซ็นด์. (2555). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา** (พิมพ์
ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- จำเนียร พลหาญ. (2553). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม:
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา**
(พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). **หลักทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐรภา พวงจันทร์. (2553). **การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ดวงแก้ว พัดขำ. (2554). **การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.

- ทวิท ระโหฐาน. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- นงคราญ ศุภระมณี. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระ. ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ: ตีรณสารการพิมพ์.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ปานิสรา เกิดมรกต. (2552). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูใน
โรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล,
นครราชสีมา.
- พัชรี มนัสสนิท. (2560). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์. ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ภาวิณี ขุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน สังกัดเขตเทศบาลนคร
ยะลา. สารนิพนธ์. ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพฯ: รมเกล้า.
- วรภรณ์ สุวรรณวงศ์. (2555). ปัญหาการบริหารงานในโรงเรียนเอกชนสามัญ อำเภอเมือง
ยะลา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. การค้นคว้าอิสระ. ค.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- วิษณุ ชันบน. (2556). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ปริญญาโท กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์. ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2561). **สพม.1 พัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด**. สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2562
จาก <https://www.sesao1.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการ
บริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ
สถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหาร
และจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกัน
คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่
3)**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

Cohen J. M. and Uphoff N. T. (1980). **Participation's Place in Rural Development :
Seeking Clarity Thru Specilicity**. New York: World Development.

Maier, N. R. F. (1963). **Problem – Solving Discussion and Conferences**. New York:
John Wiley and Sons.

Swansburg, R. (1996). **Management and Leaders For Nurse Manager**. Boston: Jones
and Bartleft.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภาภรณ์ ภู่วัฒนกุล
อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ
มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ดร.นฤเทพ ใจสุทธิ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเกศ

ภาคผนวก ข แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสุภาวดี ใจภักดี

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับการศึกษา

- () ระดับปริญญาตรี
- () ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปี

3. ขนาดของสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 500 คน)
- () ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 501-1,499 คน)
- () ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน)
- () ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อยที่สุด

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ ระดับใด การจัดทำ ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา					
2	การวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้					
3	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และตารางสอน					
4	การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และการผลิตสื่อ ประกอบการเรียนการสอน					
5	การติดตาม ประเมินผล การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน					
6	การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้					
7	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน					
8	การดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน					
9	การจัดทำโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
10	การนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
11	การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วางแผน และ รับผิดชอบดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน					
12	การประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการ นิเทศในสถานศึกษา					

2600949594

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
13	การจัดการระบบและกระบวนการแนะแนว การศึกษาภายในสถานศึกษา					
14	การวางแผน กำหนดระบบ โครงสร้าง เกณฑ์การ ประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
15	การพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
16	การร่วมจัดทำนโยบายและแผนในการส่งเสริม ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน					
17	การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วม แลกเปลี่ยน ในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา					
18	การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น					
ด้านการบริหารงานงบประมาณ						
ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ ระดับใด						
1	การร่วมวางแผนกำหนดนโยบายด้านการบริหาร งบประมาณของสถานศึกษา					
2	การเป็นคณะกรรมการและร่วมรับผิดชอบในการ จัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ					
3	การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของ สถานศึกษา					
4	การวางแผนการใช้งบประมาณให้กับบุคคลที่ เกี่ยวข้อง					

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	การจัดทำโครงการและเสนอของบประมาณประจำปี					
6	การตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ					
7	การประเมินผลการดำเนินงานงบประมาณประจำปี					
8	การรายงานผลการใช้งบประมาณประจำปี และผลการดำเนินงาน					
9	การวางแผนและการทำจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา					
10	การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ และครุภัณฑ์ภายในสถานศึกษา					
11	การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด					
12	การวางแผนระบบข้อมูลสารสนเทศ การเสนอแผนการระดมทุนทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษา					
13	การจัดทำเอกสารการรายงานผลการดำเนินงานทางด้านงบประมาณประจำปี					
1	ด้านการบริหารงานบุคคล ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ ระดับใด การวิเคราะห์และประเมินอัตรากำลังข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา					

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4	การจัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
5	การวางแผน ร่วมรับผิดชอบ ในการกำหนด มาตรการในการเสริมสร้าง และการป้องกันการกระทำผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
6	การวางแผน กำหนดเกณฑ์ในการส่งเสริมและ ยกย่องเชิดชูเกียรติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
7	การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบปฏิบัติ					
8	การวางแผน ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
9	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ เพื่อการพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา					
10	การสนับสนุน ส่งเสริม การมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
	ด้านการบริหารงานทั่วไป					
1	ท่านมีส่วนร่วมในประเด็นต่อไปนี้ ระดับใด การวางแผน ออกแบบระบบงานธุรการในการ ติดต่อกิจงานของสถานศึกษา					
2	การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ และจัดบุคลากร รับผิดชอบให้สอดคล้องกับงาน					

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	การจัดทำระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา					
6	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศต่อสถานศึกษาและสาธารณะ					
7	การจัดระบบ ประสานงาน รับผิดชอบในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา					
8	การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี					
9	การวางแผน รับผิดชอบในการจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา					
10	การบำรุง ดูแลรักษา พัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
11	การประสานงาน ดำเนินการ และพัฒนาเครือข่ายการศึกษาทั้งการจัดการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย					
12	การวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการศึกษา					
13	การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา					

2600949594

ภาคผนวก ค ผลการหาค่า IOC

แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ขอให้ท่านกรุณาพิจารณาข้อความในแบบสอบถามว่าเนื้อหาสาระของแต่ละข้อคำถามครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา และใช้ภาษาชัดเจนหรือไม่ แล้วกรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

+1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

0 เมื่อท่านไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้น เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

-1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความนั้น ไม่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านนั้น ๆ

หากท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติม โปรดกรุณาให้ข้อเสนอแนะด้วย

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินแบบสอบถาม

นางสุภาวดี ใจภักดี

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

2600949594

UP :Thesis 61160183 independent study / recv : 31082563 15:42:57 / seq : 79

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

นางสุภาวดี ใจภักดี

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ระดับการศึกษา

- () ระดับปริญญาตรี
- () ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปี

3. ขนาดของสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 500 คน)
- () ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 501-1,499 คน)
- () ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน)
- () ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ มาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในประเด็นนั้น ๆ น้อยที่สุด

ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ การจัดทำ ปรับปรุง และพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การวางแผนการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และตารางสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และ การผลิตสื่อประกอบการเรียน การสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การติดตาม ประเมินผล การใช้ สื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน	+1	+1	0	2	0.67	✓
6	การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่ง การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	✓

2600949594

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
7	การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การดำเนินการวัดผล ประเมินผล การเรียนการสอน	0	+1	+1	2	0.67	✓
9	การจัดทำโครงการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
10	การนำผลการวิจัยมาประยุกต์ ใช้ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
11	การกำหนดวัตถุประสงค์ วางแผน และรับผิดชอบ ดำเนินการนิเทศ การเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	✓
12	การประเมินผลการจัดการระบบ และกระบวนการนิเทศใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
13	การจัดการระบบและกระบวนการ แนะแนวการศึกษาภายใน สถานศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	✓
14	การวางแผน กำหนดระบบ โครงสร้าง เกณฑ์การประเมิน การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
15	การพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
16	การร่วมจัดทำนโยบายและแผนในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน	+1	+1	+1	3	1	✓
17	การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยน ในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
18	การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0	+1	+1	2	0.67	✓

2600949594

ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวกับการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล รายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษ การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษ การวางแผนพัสดุ การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินและการจัดทำบัญชีการเงิน

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านการบริหารงานงบประมาณ การร่วมวางแผนกำหนดนโยบาย ด้านการบริหารงบประมาณของ สถานศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	✓
2	การเป็นคณะกรรมการและร่วม รับผิดชอบในการจัดระบบการ บริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ	+1	+1	0	2	0.67	✓
3	การปฏิบัติงานด้านการเงินและ บัญชีของสถานศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	✓
4	การวางแผนการใช้งบประมาณ ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การจัดทำโครงการและเสนอขอ งบประมาณประจำปี	+1	+1	+1	3	1	✓
6	การตรวจสอบ ติดตามการใช้เงิน งบประมาณและเงินนอก งบประมาณ ให้เป็นไปตาม แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
7	การประเมินผลการดำเนินงาน งบประมาณประจำปี	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การรายงานผลการใช้งบประมาณ ประจำปีและผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1	✓
9	การวางแผนและการทำจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุและครุภัณฑ์ภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
10	การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง วัสดุ และครุภัณฑ์ภายใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
11	การรายงานผลการเบิกจ่าย งบประมาณให้เป็นไปตามวิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนด	+1	+1	+1	3	1	✓
12	การวางแผนระบบข้อมูล สารสนเทศ การเสนอแผนการ ระดมทุนทรัพยากรทางการศึกษา และทุนการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
13	การจัดทำเอกสารการรายงานผล การดำเนินงานทางด้าน งบประมาณ ประจำปี	0	+1	+1	2	0.67	✓

ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การรายงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การส่งเสริมและยกย่อง เชิดชูเกียรติ การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านการบริหารงานบุคคล การวิเคราะห์และประเมิน อัตรากำลังข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
2	การวางแผนและกำหนดตำแหน่ง อัตรากำลังของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การจัดระบบ และจัดทำทะเบียน ประวัติของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	✓
4	การจัดทำแผนพัฒนาข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การวางแผน ร่วมรับผิดชอบ ในการกำหนดมาตรการในการ เสริมสร้างและการป้องกัน	+1	+1	+1	3	1	✓

2600949594

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
	การกระทำผิดวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา						
6	การวางแผน กำหนดเกณฑ์ในการส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	✓
7	การเลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบปฏิบัติ	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การวางแผน ดำเนินการประเมินผล การปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
9	การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	✓
10	การสนับสนุน ส่งเสริม การมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	✓

ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การที่ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อม การรับนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงาน การศึกษา งานวิจัย เพื่อพัฒนานโยบายและแผน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา และการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
1	ด้านการบริหารงานทั่วไป การวางแผน ออกแบบระบบงาน ธุรการในการติดต่อใช้งานของ สถานศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	✓
2	การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้และ จัดบุคลากรรับผิดชอบให้ สอดคล้องกับงาน	+1	+1	+1	3	1	✓
3	การรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล ประสานการ ดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
4	การวางระบบควบคุมภายในที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
5	การจัดทำระบบเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓

ข้อ ที่	การบริหารงานสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปผล
		คนที่			รวม	ค่าเฉลี่ย	
		1	2	3			
6	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข้อมูลสารสนเทศต่อสถานศึกษา และสาธารณะ	+1	+1	+1	3	1	✓
7	การจัดระบบ ประสานงาน รับผิดชอบในการพัฒนาเครือข่าย การศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
8	การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	3	1	✓
9	การวางแผน รับผิดชอบในการจัด สวัสดิการและสวัสดิภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
10	การบำรุง ดูแลรักษา พัฒนาอาคาร สถานที่และสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
11	การประสานงาน ดำเนินการ และ พัฒนาเครือข่ายการศึกษา ทั้งการ จัดการศึกษา ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	+1	+1	+1	3	1	✓
12	การวางแผน กำหนดแนวทาง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓
13	การส่งเสริม สนับสนุน และประสาน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	3	1	✓

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	สุภาวดี ใจภักดี
วัน เดือน ปี เกิด	20 มีนาคม 2535
สถานที่เกิด	แพร่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ค.บ. (ภาษาอังกฤษ), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	14/9 ซอยแม่เนี่ยวแยก 2 ถนนประชาสงเคราะห์ 21 แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
ผลงานตีพิมพ์	สุภาวดี ใจภักดี. (2563). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. "วารสารสังคมศาสตร์วิจัย ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2563" (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.
รางวัลที่ได้รับ	-

2600949594